

Институт за јавно здравје на Република Македонија

Лабораторија за јонизирачко зрачење Лабораторија за радиоекологија

***** Професионална компетенција за јонизирачко
зрачење со меѓународна потврда *****

Во состав на:

* Светската мрежа на дозиметриски лаборатории на
Меѓународната агенција за атомска енергија/ Светската здравствена
организација

* Европската групација на дозиметриски лаборатории – EURADOS

* Европската мрежа за континуиран мониторинг на јонизирачко
зрачење во воздух - EURDEP

* Мрежата на радиометриски лаборатории на Меѓународната
агенција за атомска енергија - ALMERA

Акредитација од Институтот за акредитација на РМ според систем за квалитет и
компетенција - ISO 17025,
мерења и следливост според ISO/IEC 62387, ISO 9696, ISO 9697, ISO 18589, ISO 10703,
IAEA RSG 1.1, IAEA RSG 1.3

Дозиметриски методи/радиоаналитички методи / мерни методи за контрола на квалитет

I Квалитативно и квантитативно определување на содржината на радиоактивните елементи во:

- почва,
- градежни материјали
и/или сировини за
градежни материјали,
- воздух, вода, млеко,
- градинарски производи
и различни видови на
храна и други
примероци од
животната средина

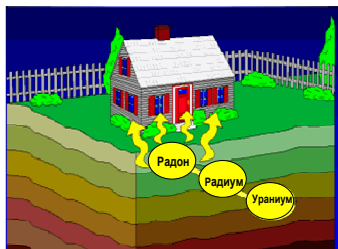
со помош на:

1. Вкупна алфа и бета активност и
2. Гама спектрометрија со висока
резолюција
3. Радиохемиска сепарација на Sr-90

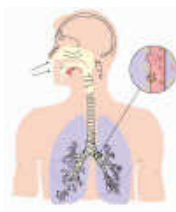

II определување на концентрацијата на Радон и Торон со активна метода и пасивни детектори во:

- простории за домување,
- работни простории,
- бањи,
- рудници,
- почва,
- вода

со процена на радијационата изложеност на поединци и/или групи поединци од населението согласно важечката легислатива и регулатива

III Процена на степенот на радијациона изложеност на работните места со извори на јонизирачко зрачење преку:

1. Персонална дозиметрија на лицата кои се работно изложени на јонизирачко зрачење:

- Персонален дозен еквивалент на тело - $H_p(10)$ за длабинска доза и $H_p(0.03)$ за

површинска доза

- Персонален дозен еквивалент на екстремитети (раце, нозе) - $H_p(0.07)$

2. Мерења на лице место:

- Определување на амбиентален дозен еквивалент со различни типови на детекторски системи, опсег на мерење преку активни пасивни

мерења,

- мобилна гама спектрометрија ,
- брис-тестови за одредување на степен на контаминација на површини
- лоцирање на извори на јонизирачко зрачење
- определување на Радон и Торон

III Калибрација на следните типови инструменти за детекција на јонизирачко зрачење:

- Монитор за γ и X зрачење - една, две и/или три скали
- Монитор за γ и X зрачење - повеќе од три скали
- Инструменти со дигитална индикација

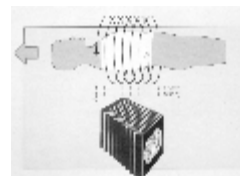
- Проверка на енергетски одговор
- Електронски персонален дозиметар
- Персонален алармен дозиметар
- Дозиметар со кварцно влакно (пенкало дозиметар)
- ирадијација на дозиметри,
- Лабораториска верификација на исправност на донесен инструмент
- Стручно мислење за соодветност на инструмент за определена намена на користење

IV Контрола на квалитет на рентген апаратите во медицинската дијагностика

1. Комплет параметри за годишна контрола на квалитет, согласно важечката легислатива во РМ

- рентген апарат за радиографија
- рентген апарат за флуороскопија и C-arm
- рентген апарат за интервентна радиологија и кардиологија
- рентген апарат за компјутеризирана томографија
- рентген апарат за дентална радиологија

2. Контрола на квалитет на поединечни параметри во дијагностичката радиологија:

- Точност, варијација и репродукцибилност на напон на рентген цевка
- Конзистентност на време на експозиција
- Квалитет на радијационен излез
- Контрола на системот за АЕК
- Верификација на контраст

- Определување на високо контрастна резолуција
- Определување на CT број
- Конзистентност на CTDi
- CTDi за различни пресеци кај компјутерскиот томограф
- Определување на тежински дозен индекс - Sw

V Дозиметриски мерења на суровини, метали и друга роба од увоз на лице место и/или на гранични премини со:

- Определување на амбиентален дозен еквивалент со различни типови на детекторски системи и опсег на мерење,
- мобилна гама спектрометрија ,
- брис-тестови за контаминирани

- површини
- пребарување и лоцирање на извори на јонизирачко зрачење

VI Експертски услуги при вонреден настан со нуклеарни/ радиоактивни извори:

- типизација и категоризација на степенот на радијациона закана
- определување на периметар на контролирани и надгледувани радијациони зони
- процена за избор на заштитни материјали и средства
- процена на дози на поединци, група поединци од население и/или население во целост
- предлог мерки за деконтаминација, рестриктивни мерки, јодна профилакса и сл.

50 Дивизија бр. 6, П.фах 577, Скопје
 тел.389 23125044/лок.120,202,220 факс. 389 23223354,
 e-mail: dozimetrija@gmail.com radioekologija@gmail.com